

Az Alapjogi Charta és az alkotmánybíráskodás

dr. Szemesi Sándor
Főtanácsadó, Alkotmánybíróság

Budapest
2025. szeptember 18.

● alkotmanybirosag.hu

Az Alkotmánybíróság (előadás szempontjából releváns) eljárásai

- Alkotmányjogi panasz (Abtv. 26(1), 26(2), 27)
 - Nemzetközi szerződésbe ütközés vizsgálata nem kérhető
 - De a bírói döntés felülvizsgálata igen
- Bírói kezdeményezés (Abtv. 25)
 - Sajátos fajtája (jelen esetben): nemzetközi szerződésbe ütközés (Abtv. 32)

Az Alapjogi Charta jogi jellege

- „A Szerződésekkel azonos jogi kötőerővel bír.”
- Nemzetközi szerződésnek tekinthető (az Alkotmánybíróság eljárása szempontjából)?
- Alkotmányjogi panasz keretében bizonyosan nem hívható fel

Alapjogi Charta az "alapügyben"

- Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti indokolt bírói döntéshez való jog
- Előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésének lehetősége
- 52. cikk (3) bekezdés: „Amennyiben e Charta olyan jogokat tartalmaz, amelyek megfelelnek az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményben biztosított jogoknak, akkor e jogok tartalmát és terjedelmét azonosnak kell tekinteni azokéval, amelyek az említett egyezményben szerepelnek.”

Alapjogi Charta a magyar Alkotmánybíróság gyakorlatában I.

- 49 találat („Nem jó, de nem is tragikus.”)
- Csakhogy:
- Ebből 3 az Alaptörvény hatályba lépése előtti
- A maradék 46-ból csak 14 határozat (a többi visszautasító végzés)
- A 14 határozatból 8 alkotmányjogi panasz (amelyben nem hívható fel az Alapjogi Charta), további 4 pedig utólagos normakontroll vagy Alaptörvény-értelmezés
- 2 találat („Nem is tragikus?”)

Az Alapjogi Charta a magyar Alkotmánybíróság gyakorlatában II.

- 16/2014. (V. 22.) AB határozat, Indokolás [50]
- Az Alkotmánybíróság ezen kívül utal arra, hogy az Alapjogi Charta 51. cikk (1) bekezdése alapján az Alapjogi Chartában garantált alapvető jogok akkor kívánnak érvényesülést, ha a tagállam az uniós jog hatályán belül cselekszik [erről lásd részletesen: EU Bíróság, *Åklagaren kontra Hans Åkerberg Fransson*, C-617/10.; 2013. február 26., 17–23. bekezdések]. Minthogy a Kúria a jogegységi határozat meghozatala során nem az uniós jog hatályán belül intézkedett, így az Alapjogi Charta rendelkezései jelen ügyben nem alkalmazhatóak. Ebből következően az Alkotmánybíróság a bírói kezdeményezéseknek az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdésére és az Alapjogi Chartájának 20. cikkére történő hivatkozását is elutasította.

Köszönöm a figyelmet!

